

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan sreda, imini nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ugarske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četr leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četr leta 3 gld. 30 kr. za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. na mesec, po 30 kr. za četr leta. — Za tuge dežele toliko ved, kolikor poština znaša. — Na naročbe, brez istodobne vpošiljatve naročnine, se ne ozira. Za osnanila plačuje se od stičstorne petit-vrste po 5 kr., če se oznanijo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska.

Dopisi naj se izvolo finakovati. — Bokopisi se ne vracajo. — Uredništvo in upravljanje je na Kongresnem trgu št. 12.

Upravljanje naj se biagovoljno potiljati naročnine, reklamacije, osnanila, t. j. vse administrativne stvari.

Telefon št. 34.

Shod slovanskih časnikarjev v Pragi.

Iz Prage, 20. junija.

V lepi mestni dvorani vršil se je v nedeljo shod slovanskih časnikarjev. Udeležba je bila ogromna. Zbrani so bili zastopniki vseh slovanskih narodov in jako mnogo čeških žurnalistov.

Shod je otvoril predsednik društva čeških žurnalistov, glavni urednik praške „Politike“, g. Emil Brettnér, na kar je shod izvolil predsednikom ljubljanskega župana Hribarja, prvim podpredsednikom glavnega urednika „Czasa“, dr. Chilinskega iz Krakova, drugim podpredsednikom dr. Mazzuro iz Zagreba.

Program shodu je obsegal dvanajst točk, meji nimi sedem referatov o slovanskem časnikarstvu. O slovaškem časnikarstvu je poročal urednik Karol Salva iz Lipt. Rúžomberka, o srbskem dr. Mitrović iz Zadra, o hrvatskem dr. Mazzura iz Zagreba, o maloruskem urednik Gregorij Kupčančko z Dunaja, o slovenskem A. Klačar iz Gorice, o poljskem dr. de Beaupré iz Krakova, o češkem pa dr. Kronbauer.

O poročlu o slovenskem časnikarstvu je omeniti, da je pač podalo dober pregled razvoja, da pa popolnoma ignorira najvažnejšo stvar, idje, katere je zastopalo in katere zastopa časopisje, in evolucije idej.

Pripravljalni odbor, čigar duša sta bila urednik „Politike“, R. Cejnek in urednik „Narodnih Listov“, Jos. Holeček, je bil pripravil pet resolucij, o skupnih interesih avstrijsko-ugarskih Slovanov, o tiskovni svobodi, o varstvu gospodarskih interesov, o ustanovitvi zveze slovanskih časnikarjev v svrhu organizacije časnikarskega poročanja za slovanske liste, o pisavi slovanskih tipografskih imen in o uredbi korespondenčnega urada.

Shod je zaključil župan Hribar s primernim ogovorom. Shoda se je udeležil tudi praški župan dr. Podlipny.

Ob osmi uri zvečer sešli so se slovanski časnikarji v Mešťanski besedi na banket, kateri utegne

postati velicega pomena za prihodnost, saj so se na njem prvič približali Rusi in Poljaki ter je bil storjen prvi korak, v dosegu tiste solidarnosti vsega Slovanstva, katero je jamstvo boljše bodočnosti, prvi korak k odstranjenju rusko-poljskega nasprotstva, ki je Slovanom toliko škodovalo. Prizori, kateri so videli udeležniki banketa, ostanejo nepozabni.

Banketu, ki je bil političen banket par excellence je predsedoval glavni urednik „Hlas Naroda“ dr. Huhaček.

V imenu pripravljalnega odbora pozdravil je goste urednik „Nar. Listov“, Holeček. Posvetil je zastopnikom vsakega naroda posebej nekaj besed. Slovencem je rekel: „Obracam se k vam, da vam izrazim iskreno ljubezen, katero goje naša srca za vas. Prebujenje češkega naroda se imenuje navadno čudom 19. stoletja a jaz poznam večje čudo, slovansko narodno vztrajnost in življenjsko silo, s katero ste vi, bratje Slovenci, ohranili svojo individualnost. V slovanskem svetu in morda sploh na svetu je ni primere temu, da bi tako maloštevilni narod, kateri ni imel nikdar svoje države, kateri živi v neprestanem boju s svojim stoletnimi sovražniki, znaš ohraniti svoj jezik in svojo narodnost. Bodite prepričani, da vas Čehi nikdar ne zapuste, a upam, da bodo tako ravnali tudi vsi drugi Slovani v tej državi. Sramota bi bila pred Bogom, pred sedanjostjo in pred bodočnostjo, ako bi močnejši brat zapustil slabejšega. Vi ste nam dokaz, vi ste nam vzor, da Slovanom nikdar ni treba obupati v pravičnem narodnem boju. Dobro došli, bratje Slovenci.“ Končal je govornik kličoč: Pozdravljamo vas vse pod našo slovansko streho in vas posimo, ne odklonite kruha in soli.

V imenu Slovencev je govoril dr. Tavčar, rekši, da so zastopniki slovenskega naroda z radostjo prišli v Prago, da proslavljajo spomin velikega Frana Palackega. Zahvalil se je predgovorniku, da se je spomnil malega slovenskega naroda in s svoje strani pozdravil sinove velikega, kulturno razvitega poljskega naroda in brate iz svete Rusije, kateri

pripada slovanska bodočnost. Slovenski zastopniki so prišli v Prago, da pokažejo, da tudi na Slovenskem seme Palackega ni padlo na nerodovitna tla, ampak obrodilo zlato klasje. Palacky je Čehom pokazal njih preteklost, pokazal jim je, kako srečno so živelji v dobah nerazdeljenega češkega kraljestva, in Slovenci želje Čehom, da ohranijo to zemljepisno in zgodovinsko nerazdeljivost. Slovenci smo navezani na Čehe. Ako propadejo Čehi, potem smo izročeni velikemu lačnemu Germanstvu. Za podporo, katero so Slovenci doslej dobivali, bodi češkim bratom izrečena zahvala. Posebnih zaslug za nas si je priborila češka žurnalistika, kateri je govornik napisil.

Za poljske žurnaliste je govoril urednik Zajaczkowski, kateri je naglašal, da se poljska žurnalistika nikdar ne postavi proti Čehom in drugim Slovanom, naj se razmere razvijajo kakorkoli, na kar je dr. Tonner izjavil, da tega tudi češka žurnalistika nikdar ne stori.

Ob viharem ploskanju je vstal general Komarov, rekši, da si šteje v čast, govoriti na shodu slovanskih časnikarjev. Ko smo šli sem, smo vedeli, da gremo v deželo boja, ko pa smo videli sijajni napredki češkega naroda, proti kateremu se kakor volk plazi sovražnik, obšla nas je želja, naj bi čim prej minula ta nevarnost. Čehi so v slovanskem svetu vedno zavzemali odlično, nevarno mesto. Tisoč let stojje že v boju. Ko je za Karola Velikega grozila vsemu svetu germanška poplava, so bizantinski carji poslali sv. Cirila in Metoda, ki sta se na prvo mesto postavila proti Nemcem. Sv. Ciril in sv. Metod sta dala češkemu, poljskemu in ruskemu odporu duha, združila sta nas proti morilcem in v njiju duhu živimo še sedaj. Pozneje so Nemci hoteli vzeti baltiške province in nemški vitezi so hoteli prodreti v severno Rusijo. Takrat sta se združili poljska in ruska vojska in sta se skupno z Žižko borili proti Nemcem. Ta bitka je nauk za nas. Nemci molče v svojih zgodovinah o tej bitki, dasi je bilo v njej uničeno nemško viteštvo. Pri Grunwaldu se je stakala češka, ruska in poljska kri, a kjer ijdje skupno prelivajo kri, tam vzraste

LISTEK.

Ni ga bilo.

(Črtica. — Spisal R.)

(Konec.)

Ves teden so se vaški fantje pripravljali, kako in kje zagrude Franckovemu Tonetu pot, ko pojde k poroki. In zdaj so se, da se nastavijo pri Mesarjevih. Pripravljali so se na ta dan z nekako slovesnostjo . . .

Pri Županovih so cvrli, pekli, pripravljali, brisali, snažili. Vse je bilo na nogah. Mati županja je letala, kakor bi ji vedno gorelo za petami. Jedva je še sopla, saj je morala pa tudi vedno prenašati celih petinosemdeset kilogramov. Rudeči, zabuhli obraz je bil od potu moker in se je svetil, kakor bi bil namazan z mastjo.

Oče župan je hodil po hiši sem ter tja ter ženkal z denarjem po žepu . . .

Po dvořišči je stopical prej tako mogočni, očabni petelin zdaj nekako pobit, potrit; perotnice je nosil tako žalostno povešene, saj je bil pa tudi postal vdovec. In je li tedaj čudno, če se žalostí? Neusmiljena mati županja ga je oropala vseh koščij, in tedaj je bil sam, sam . . .

Vse je bilo pripravljeno k poroki. Nevesta je čakala praznično oblečena, z belim vencem na glavi

v sobi. Poleg mize je stal oče župan in poleg njega je sedel na osnaženi klopi strije iz bližnje vasi.

„Dobro si napravil, dobro,“ je govoril debeški strije ter si mencal svoje mastne, debele roke.

„No, fant ni napačen, hiša je pa tudi dobra, saj trdnejšega kmeta skoraj ni v vasi.“

„Pa menda se je fant nekaj branil in obojavljal?“ je vprašal strije.

„E, saj veš, mlada kri, mlada kri! Kakšni smo pa bili mi v mladih letih. E, pa se bo že spameroval. Ko je viden, da stari ne odjenja, se je vdal.“ — — —

„Oče, Toneta še zdaj ni!“ je spregovorila Marjetica, „kaj neki dela toliko časa?“

„Le potpri, saj ima še čas!“

Hoja se je čula od zunaj in skozi vrata je stopil stari Francek.

„Dobro jutro, ali ste že pripravljeni? Kje je pa Tone?“ je vprašal stari Francek ter sedel na klop.

„Ali ni doma? K nam še ni prišel! Ravno je vprašala Marjetica, kaj toliko časa dela. E, je imel že še kje kak opravek,“ je odgovoril oče župan ter si je prižigati pipico . . .

Sedeli so pri mizi ter čakali ženina, a ni ga bilo, ni ga bilo. Začeli so postajati nestrpni in stari Francek je šel po vasi, da kje najde Toneta, a ni ga bilo nikjer. Ura poroke se je bližala, vse je bilo pripravljeno, a ženina ni bilo . . .

Oba hlapca sta šla po vsi vasi, šla sta v gozd, šla sta na polje, a Toneta ni bilo, ni bilo . . .

Svatje so se morali udati v božjo voljo ter čakati . . .

Stari Francek je ternal, se jezil — kar ni bila njegova navada — a vse ni nič pomagalo — — ni ga bilo . . .

* * *

Bilo je štiri leta pozneje.

V gorjanski vasi je zvonilo „Zdravo Marija“. Ljudstvo se je vračalo z dela, vse je bilo odkrito ter pobožno molilo. Iz vaških dimnikov se je vzdigaval siv dim ter se dvigal v velikih in malih oblakih proti nebnu, ki je bilo na lahno prepreženo z rudeče obrobljenimi oblaki . . .

Pred majhno bajto je sedela mlada ženska in pred njo je skakjal kaka štiri leta star fantek.

„Mamica, zakaj ne pridejo nikoli ata domov, kdaj se vendar vrnejo in mi prinesejo konjička iz mesta, saj mi vedno pravite o njih?“ je govoril mladi fantek ter stekel mladi materi v naročje.

Mladi, lepi ženski se je obraz stemnil in njeni ogljeno-črni očesi sta se posolzili.

„Mamica, zakaj se žalostиш vedno, kadar te vprašam po ateju?“

Ženska je molčala ter poljubila kodrastega fantička na belo čelo.

„Katica, Katica, pojdi roter, pomagaj mi

po ljudski tradiciji cvetka, ki pomeni za vse življenje prijateljstvo. To je bil drugi naskok Nemštva na Čehi in na Slovence. Zdaj, ko se je po porazu Francije Germanija zopet utrdila, lotila se je na Slovanov. Razdeliti in uničiti nas hoče, a prva žrtev tega napada naj bodo Čehi. Želim, da bi slovenska žurnalistika z veseljem delovala za Slovinstvo. Misli naj vedno na to, da gre za veliko stvar, za veliko skupno delo in da ni časa za mala nesporazumjenja. Kakor en mož moramo iti v boj, misliti moramo, da imamo samo jednega sovražnika in da je samo v jedinosti moč. Urednik Holeček nas je prosil, naj ohranimo Čehom prijateljstvo. To je premalo. Vemo, da je slovansko gibanje na Ruskem vse zavzelo, od koče do carske palače, in da ima to slovansko gibanje svoj začetek na Češkem, da je to delo češkega naroda. Zdaj, ko poznamo svojo nalogu, ko smo se tu pobratili, ne smemo doma nikdar pozabiti, da smo sinovi jednega očeta in jedne matere. Vaše zadeve smatram za svoje. Krivic ne priupustimo in šele kadar bomo imeli govorost, da smo odbili nemški naval, potem se bomo mogli baviti z malenkostnimi prepriki, ako nas bodo veselili.

Utic, kateri so naredile besede generala Komarova, se ne da popisati. Odgovarjal je nanje Poljak Szczepanski, ki je izrekel željo, naj bi vsi Rusi tako mislili, kakor general Komarov, potem da bodo vsi slovanski narodi solidarni. V istem zmislu je govoril tudi dr. Spasovič, na kar so si Rusi in Poljaki napivali in se prijateljski rokovali.

Bilo je še več napitnic. Govorili so Biankini, dr. Danielak, Ščavinskij, Tuma in drugi. Generalu Komarovu je napil Hrvat Ante Jakić iz Trsta.

Popoludne je bila lepa ljudska veselica „na Letně“, zvezcer pa razsvetljava in regata.

V ponedeljek dopoludne sešli so se časnikarji in vsi gostje, ki so se udeležili Palackega slavnosti, v mestni dvorani, kjer so bili pogostočeni.

Župan dr. Podlipny je goste pozdravil, povtarjaje, da moramo vsi Slovani biti jedini mej seboj in jedini v svojih smotrih.

Gоворili so župan Hribar — ki je v svojem oduševljenem govoru izrekel željo, naj bi postala Praga caput regni, naj bi češki kralj prišel v Prago in se dal kronati s krono sv. Václava — župan Lvovski Malachowski, ruski princ Anatolnikov, ruski profesor Florinskij, maloruski posl. Vahnanian, poljski prof. Zdiechowski, ruski general Komarov, hrvatski posl. Trumbić, Bolgar Georgov, Poljak Styka, predsednik češke akademije Hlavka, posl. dr. Herold, posl. dr. Srneč, Slovák Djula, ruski profesor Brandt, posl. dr. Začek, posl. dr. Krek, posl. Adamek, posl. dr. Stojan, prof. dr. Pálacký in končno še župan dr. Podlipny.

Popoludne so si gostje ogledali razstavo, potem pa so se sešli gostje v Petzoldovi restavraciji, kjer je prišlo zopet do znamenitih manifestacij slovenske solidarnosti. Govorili so: Predsednik razstav-

mal, da napraviva večje, saj več, da se kmalu vrne družina, je govorila stara, upogajena ženica pri težkih, hrastovih vrath z okajeno kuhalnico v suhi živali roki.

Mlada ženska — Katica — je vstala ter šla počasi v hišo.

„Katica, ali si zopet jokala! Ne spominjam se vedno Toneta, saj počiva mirno! ... Bog mu daj večni mir in pokoj.“

„Mati, ne morem ga pozabiti“ in zopet se je Katici zasolzilo lepo oko.

* * *

Nikoli ni bilo Toneta nazaj, našli so ga pod vaško brvjo mrtvega — utopljenega.

Razne govorce so krožile po vasi. Nekateri so rekli, da je sam skočil v vodo, drugi zopet, da se mu je brv zlomila, ki je bila tudi v resnici prelomljena. Ugibali so in ugibali, a zjediniti se niso mogli. Le Katica je vedela resnico.

Stari Franeček je tarnal, mati je jokala ter se ni hotela potolažiti, ker ji je na tako žalosten način umrl njen jedini sin.

Županova Marjetica je nekaj časa žalostna postopala okoli hišnih oglov, ali kmalu se je potolažila in — zopet je iskala ženina.

Župan pa je dejal: „Boljše je tako. Tačka imeti bi bila tudi največja nesreča za vso hišo. Še tuje otroke bi mi bil privilekel v hišo! ...

nega odbora, Jahn, general Komarov, ljubljanski podžupan dr. vitez Bleiweis-Trstenški, srbski posl. dr. Balšak, general nednik „Czasa“ dr. Chilinsky, hrvatski posl. dr. Ružič in več drugih.

Po obedu je bil koncert. Slavnosti se končajo jutri, v torek s soiréjo v zofinskih dvoranah.

V Ljubljani, 22. junija.

Spravne konference in dr. Bärnreither.

Iz Prage se javlja „Reichswehr“, da so se vršila v soboto in nedeljo med grofom Thunom in drom. Bärnreitherjem na jedni ter mej omenjenima ministroma in mej členi nemških strank na drugi strani posvetovanja, ki so imela namen, pridobiti nemške zaupne može za spravne češko-nemške konference. Ta posvetovanje in pogajanja so ostala povsem brezvprašna. Dr. Bärnreither je to sporočil ministerskemu svetu. Zato je pričakovati baje že v kratkem odstop dra. Bärnreitherja.

Posl. Wolf o položaju. Wolf je govoril z nekim velikonemškim poročevalcem o položaju v Avstriji ter dejal, da grof Thun niti sam ne ve, kaj hoče. Vsekakor se ne sme udati upanju, da se razmere poleti tako ublaže, da bo položaj v jeseni drugačen. Nasprotno je res. Radikalizem napreduje med Nemci na Češkem, na Moravskem, v Šleziji, pa tudi v alpinskih deželah tako, da bo položaj pri zopetnem sestanku drž. zborna prav tisti, kakoršen je bil pri odgoditvi. Ako bi se ustava kako izpremenila, imel bi ta eksperiment strašne posledice. Nemci ne odnehaajo za nobeno drugo ceno, kakor da izginejo jezikovee naredbe, da se obnovi stari red v Gradcu ter se odpokliče Gleispach. Dokler se ne ugodi tem zahtevam, je vsaka sprava nemožna.

„Tajna pogodba“ škofa Strossmayerja. „Obzor“ zavrača pisarjenje madjarskih časopisov, ki so na podlagi knjige francoskega pisatelja Loiseaua o balkanskih Slovanih trdili, da je bil Strossmayer oni, ki je sklenil spočetka 60. leta „tajno pogodbo“ s Srbijo in Črnomorom, da bi se Hrvatsko-Slavonska združila z njima v jedno federativno državo. Loiseau dotičnega hrvatskega patrijota ni imenoval, a Madjari so trdili, da je mogel biti to samo Strossmayer. „Obzor“ je dobil naročilo, naj zatrdi, da škof Strossmayer ni bil udeležen pri takih „tajnih pogodbah“, in da se je tudi kak drug hrvatski odličnjak ni udeležil, nego da je Loiseau vse to le z zlobnim namenom natvezilo. Niti najzagrizenjši sovražniki Strossmayerja ne morejo dvomiti o njegovem čistem značaju in brezmejni udanosti do habsburške dinastije in monarhije. Prav v istem času, ko se naj bi bil sklenil tisti protiavstrijski komplot, je imel škof priliko, na odločilnih krajih zastopati ideje, ki so v diametralnem nasprotju s tisto izmišljeno „pogodbo“ Rističa in črnogorskoga kneza Nikole. Ustanovitev močne državne individualitete v okrilju monarhije ter na jugu taiste temeljem hrvatskega drž. prava in v soglasju z velevlastniškim stališčem in z resničnimi interesi vse monarhije, to je tista politična ideja, za katero se bori veliki škof očitno in z vso svojo energijo. V hrvatskem narodu ni nobene stranke, ki bi videla v oddelitvi od habsburške monarhije pot do bodočnosti svojega naroda. „Agr. Tagblatt“ javlja, da se je Strossmayer izrazil nekemu njegovemu poročevalcu, da je pisarjenje madjarskih listov skoz in skoz neresnično ter da sta njegov značaj in njegovo življenje protest proti takim lažem. „Hrvat. Domovina“ pa prinaša to le beležko: V svoji razpravi „stranke u Hrvatskoj“ piše dr. A. Starčević, da na Baščanu ne bo miru, ker se vtikajo ondi tujje vlasti. „Če poznamo,“ piše dr. Starčević v „Djelu“, „izvor onih spletk, nam je lahko iskatki lek proti njim. Prvi in najgotovejši, morda jedini lek bi bil ta, da tvori vseh osem narodov jedno državo. Ime, oblika te države ne spadajo k stvari.“ Dotične narode našteva Starčević v istem delu: Rumuni, Madjari, Slovaki, Rusini, Grki, Bolgari, Skipetari in Hrvati. To naj bi bila federacija južno zahodnih narodov.

Sarrienovo „spravno ministerstvo“ se je torej vendar-le sestavilo na programu, da se reformirajo davki na podlagi premičnin, zunanjih znakov dohodkov, n. pr. stanarine, števila služabništva itd. Za to ceno so se odpovedali radikalci jedni svojih glavnih zahtev: reviziji ustave. Novi ministerski predsednik, ki se bo opiral na zmerne re-

publikance in radikalce, Ferdinand Sarrien je bil rojen 1. 1840. ter je posestnik in odvetnik v Lyonu. L. 1870./71. se je udeležil vojne kot kapitan mobilne garde ter je od 1. 1876. poslanec. Bil je že 4krat minister, zadnjič leta 1877. Sarrien je poleg predsedstva obdržal tudi portfelj notranjih del. Dupuy, novi naučni minister, velik prijatelj Rusije, je slaven radi svoje velike hladnokrvnosti pri atentatu Vaillanta, ki je vrgel v zbornico bombo. Trouillot, minister javnih del, je radikal, ki je pomagal vreči Melina ter je ostro napadal zvezo s klerikalno desnicico. Trouillot je žurnalist. Najvažnejši portfelj ima Freycinet, novi 70letni zunanjji minister, soustanovitelj rusko-francoske alianse. Delambre, finančni minister, se je vedno poganal za reformo davkov in borze. Delambre je tako svobodomiseln mož. Trgovinski minister je Peytral, vojni Cavaignac, mornarični Delcassé, justični pa bržas Vallé. Radikalni stranki pripadajo: Sarrien, Peytral, Cavaignac, Freycinet in Trouillot; zmernim republikancem pa: Dupuy, Delambre, Vallé in Delcassé.

Dopisi.

Iz Celja, 20. junija. Nad vse pričakovanje se je obnesel izlet celjskih društv v narodni Št. Jur. Lepa četa Sokolov in drugih udeležencev je korakala iz „Narodnega doma“ na kolodvor; to se pravi, korakali nismo, ker nam to po milosti celjskih „Hausherren“ ni dovoljeno. Hodili smo trumoma, pa bila je, kakor rečeno, mnogobrojna truma, ki je bržas Celjanom imponovala. Samo celjsko slavno policijo je zavita sokolska zastava bodla v oči. Stopila je do nas z zahtevo, da moramo čisto zakriti zastavo. Steli purani, ka-li? Seve smo s primerno odločnostjo odklonili tako zahtevo. Prijazno so nas vzprejeli na postaji v Štoreh ondotni bajlovcu, celo gospe in gospodične smo videli in slišali kričati. Jeden izletnik stopil je, ko se je vlak ustavil, dol. Kakor lačni psi planili so po njem, ter ga začeli pestiti. Prestrašen je hotel napadenec skočiti na vlak. V tem ga pa primejo ter nam ga iztrgajo. Pri tem se je odlikoval zlasti u službenec postaje v Štoreh v polni uniformi, ki je opravljal svojo službo. Žalibog je v tem trenotku viak zapiskal in se začel pomikati naprej. Da se našemu tovarišu potem ni dobro godilo, je ob sebi umetno. Pobili so ga na tla kakor živino, da je bil ves v krvi. Res: elende Feiglinge! — Prijazni šentjurski trg pozdravljal nas je že od daleč z vihajočimi zastavami. Po bregih pa so grmeli topiči. Tisočer živio in slava je zaoril na postaji, kjer nas je pričakovalo na stotine ljudstva. Načelnik požarne brambe gosp. Fran Praunsei ml., podal nam je tu prvi pozdrav ter zaklical: Dobrodosli! V spremstvu godbe smo potem korakali lepo razvrščeni proti trgu, ki si je nadel praznično obleko. Pri slavoloku sredi trga nas je pričakoval občinski zastop. Njega načelnik g. dr. Gustav Iavic je v izbranih besedah v imenu narodnega Št. Jurja pozdravil došlece. Starosta dr. Brenčič, zahvaljujoč se za prelepni vzprejem, je klical krepki sokolski „Na zdar“ skozi in skozi narodnemu trgu, kateri klic je našel tisočerni odmev. Oazila se je na to prijetna prosta zabava. Ves prostorni trg je bil spremenjen v obširen zabavni prostor. Kavarno, slaščičarno, gostilno, plesišče, kegljišče, menažerijo, lokalno pošto — vse to so priredili vrli Št. Jurčani v zabavo izletnikom. Sokolski predstelovadci so telovadili na drogu ter nastopili v atletiki. Celjsko pevsko društvo, moški kakor mešani zbor, je zapelo nekaj pesmi. Le prehitro je prišel čas ločitve! Najsrcejna zahvala Vam, Št. Jurčani za prijazni in ljubezni vzprejem! — Čudni glasi pa so nam bili menj tem dohajali iz Celja. Napad, vzetje sokolske zastave in kaj še vse se je pripravljalo v Celju. Grobna tišina nas je vzprejela pred kolodvorom. Zastavo in dame vzeli smo v sredo in vsi skupaj — bilo nas je nad tri sto — smo se pomikali k svoji hiši, k „Narodnemu domu“. Pri „Stadt Wien“ so nas vzprejeli prvi Heil-klici. Gromoviti živio smo jim poslali v odgovor. Toda kaj pa to! Pred nami, za nami začele so nakrat ugaševati plinove luči. Uslužbenci, mestni ali plinove tovarne, so hiteli od luči do luči ter jo ugasnili. V trenotku smo bili čisto v temi. Od vseh strani pa so začele laziti tiste čudne prikazni, ki se tako boje luči in dneva. Nemci imajo pravi izraz za to sodrgo: lichtscheues Gesindel! Začelo se je huronsko upitje, tuljenje, žvižganje; mi pa smo pri pogledu našega doma klicali: živio naš „Narodni dom“, „živila slovenska zemlja!“ — Dovolite gospod urednik, da tu podam kratek intermezzo. Na praznik sv. Telesa vračali so se „nemški“ izletniki iz Laškega trga domov. Bila je druga ura po polunoči. V divjem hrupu je brumela vsa sodrga pred „Narodni dom“, tu so „okinčali“ (?) kip cesarja Jožefa s brastovimi venci, pri tem pa tulili in vpili, da so spravili vse Celje pokonci. A niti stražnika, niti orožnikov, niti vojaške patrulje ni bilo na spregled, da bi ukrotili rogovileže. — Naj sedaj nadaljujem. Množica naša se je počela že poizgubljati v notranje

Dalje v prilogi.

prostote „Narodnega doma“. Da se pri toliki možici razhod ne more izvršiti v taki naglici je naravno. Mej tem pa je celjski mob nadaljeval svoje delo Kar pridejo orožniki v pomoč — nam, o kaj še; mi smo bili krivci, mi tedaj zaslužimo kazen. Pa to še ni bilo dosti! Od nasprotne strani priteče v ojaška patrulja z nasajenimi i bajoneti — na nas. Kakega duha je bil vodja patrulje, navaden četovodja, po imenu Lesjak, se razvidi iz njegovih kljic, ich werd' euch schon geben das Živio-Rufen, hinein, sonst werd' alle arretirt“. Pri tem so obdelovali naše čisto mirno, že v pičlem številu pred „Narodnim domom“ se nahajajoče ljudstvo s puškinimi betiter v jednomer držali bajonetne pripravljeni za napad. Celjska policija pa je dala potvrdilo temu gospodu Lesjaku, slovenske matere sinu: „tako je prav, le dejte jih!“ Vodja celjske policije pa nam je zaklical: „Jetzt sieht man, wer provocirt“. Sevje je dobil takoj primeren odgovor. Z bajoneti so nas slednjici potisnili v „Narodni dom“, in gospod Lesjak je še hotel prestopiti prag našega svetišča, ko smo mu pred nosom založili duri. Celjski mob je pa tulil in tulil, nekazovan mirno naprej! Pa saj oni smejo kaliti nočni mir ob dveh po noči, mi pa ob 10. uri niti glasno govoriti ne smemo. Naše kmetske fante, ko ob veselju trenotku nabora vriskajo po mestu — nobene po dnevi — devajo v zapor, da je groza. Ravno letos smo imeli priliko gledati, ko je mestna policija nekega kmetskega fanta, s sabljami posekala na tla. Človeku se upira vsa duša, ko gleda take prizore!

Iz Gradca, 15. junija. („Triglav“ v domovini.) Dne 4. in 5. t. m. so naredili „Triglavani“, združeni s posameznimi členovi bratskih slovenskih akademičkih društev v Gradcu, izlet v Celje in v Šoštanji. Že v prejšnjih idiliško-mirnih časih so bili vsakoletni izleti v domovino graškim slovenskim akademikom srčna potreba, postali so nekako obligatni. V zadnjih letih so sicer morali izostati vsled neugodnih razmer slovenskih visokošolcev graških v obče in „Triglava“ posebej. letos pa se nam je posrečilo s pomočjo celjskih rojakov uresničiti dolgo negovano željo. V velikonemškem Gradcu ni bilo mogoče prirediti to leto niti „Triglavu“, niti akad. podružnici sv. Cirila in Metoda radi nečuvnega terorizma naših nemških kolegov graške aliae matris najnedolžnejšega zabavnega večera. Tembolj smo se veselili v teh nezgodnih, akademičkih državljanov nevrednih odnošnjih izleta v domovino. Uverjeni smo bili, da nam dadó naši dragi rojaki prijetno zadoščenje za vse, kar smo prebili v tujini trpeča in gremega; saj govorí „Triglavova“ povestnica o izredni ljubežnosti in prisrčnosti, s katero so sprejemali Slovenci „Triglavane“ izletnike, kadarkoli so prišli v domovino. — Brž ko so bili za nami graški bajoneti in ves velikonemški hrup, ki je preplavil celo mirne prostore, v katerih kraljuje veda in znanost, — takoj smo čutili milješje ozračje. O prelejem sprejemu v Celju in sploh o vsem, kar je bilo v zvezi s „Triglavom“ izletom v sedaj še nemško Celje, ki pa postane kmalu slovensko, ako Bog da in sreča junaška, je „Slovenski Narod“ že dosti obširno poročal. Dodamo pa naj še, kako je bil „Triglav“ sprejet v Šoštanju, kamor smo šli z jutranjim vlakom. Na postajah nas je pozdravljalo prosto ljudstvo, v Žalcu je ogoril „Triglavane“ župan Širca, gospice pa so nas obdarovale s šopki. Zahvalil se je predsednik. Presenetil nas je prepričajni sprejem v Šoštanju, ki je bil ves v zastavah. Na kolodvoru nas je pozdravil predsednik

„Čitalnice“, dr. Chlonpek, gospica Šušnikova je okrasila zastavo s krasnim trakom šaleških Slovenc in ogovorila izletnike v imenu svojih tovarišic. Topiči so pokali, godba je svirala, živio-kliči so doneli. Po primernih zahvalah predsednikovih smo se pomikali v dolgi vrsti v trg, kjer nas je pred okrašeno občinsko hišo pozdravil v imenu šoštanjskega trga župan in deželnji poslanec, gosp. Ivan Vošnjak. Zahvalil se je predsednik med Pkl. Po skupnem obedu smo šli z ljubezljivimi Šoštanjkami in Šoštanjci na bližnji brih, kjer smo se na gostilničarjevem vrtu krasno zabavali do večera. S popoludnjim vlakom je prišlo veliko rodbin iz bližnjih in daljnih krajev, da se udeleže komerza. Komerc je vodil dr. Schwab iz Št. Pavla. Udeležilo se ga je čez 200 oseb. Krepke, navdušuječe zdravice so se slišale: mej drugimi Šoštanju in njegovemu županu (med Pkl.), krepkemu in zavednemu narodu šaleške in savinjske doline (phil. Majcen), šaleškim Slovenkom (phil. Ozwald), Srbom in Hrvatom (jur. Pustoslemšek), Čehom (med. Serjun); odgovarjali so župan Vošnjak, dr. Karlovšek, Čeh jur. Pelikan in Srb med. Miloševič. Izletnike so brzjavno pozdravili prijatelji in znanci, rodbine, društva in zasebniki iz vseh strani domovine in tujine: Župan Hribar, dr. Hribar, v Ljubljani, „Slovenija“ in „Klub slovenskih tehnikov“ na Dunaju, župnik Sattler in kapelan Menhart v Ptui itd. itd. Po komerzu se je plesalo do jutra. Drugi dan nas je vlak ponesel zopet v nemški Gradec; vzeli pa smo s seboj najlepše spomine, ki so v tujini tudi nekaj vredni. Lepe nre, ki smo jih preživeli mej ljubkimi rojakinjami in mej dragimi rojaki, nam ostanejo — nepozabljive!

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 22. junija.

— († Dr. Ferdo Jančar.) Zadnjih deset let doleti nas Slovence nesreča za nesrečo. Talentirani, delavni, najlepše nade budeči mladeniči nam umirajo kar zapored. Jedva se nekoliko potolažimo po izgubi jednega, že se zgrudi drug mlad talent v ne-nasitni grob. Gorje nam, če pojde še dolgo tako dalje! Naraščaja, resnično izobraženege, resno delavnega in odločno narodnega nam primanjkuje že sedaj prav povsod! — Včeraj popoldne ob 3. uri pa je zdihnil pri svojih starijih v Ljubljani svojo blago dušo absolvirani modroslovec, dr. Ferdo Jančar. Pokojnik je bil plemenit, izredno nadaren, jako duhovit ter vsestransko naobražen, jedva 26 let star mož. Lani je dosegel na dunajskem vsečilišču svoj doktorat ter bil radi svojega velikega znanja zgodovine poslan z državno ustavovo v Rim, kjer je postal člen društva „Istituto austriaco di studii storici“. Toda prsna bolezen, ki ga je mučila že v gimnaziji, v kateri je bil vsekoz prvi odličnjak, se mu je v Italiji toliko pohujšala, da se je vrnil v svojo ljubljeno domovino — umret. Smelo trdim, da smo izgubili v dru. Jančarju izvrstnega, resnega znanstvenika, idealnega rodoljuba, ki bi bil na čast domovini. Toda kruta usoda ga nam je ukradla, kakor že toliko najboljš! Mir njegovi blagi duši!

— (Napad na slovenska akademika.) Iz dunajskih akademičnih krogov se nam piše: Naši dunajski Karnijolci menda vender polagoma uvidevajo „junaško hrabrost“ svojih zadnjih činov, kajti začeli so se krčevito braniti z različnimi lažmi, povse vrednimi njihovega čustvovanja. Slovenskemu visokošolcu A. K. — toliko ga poznajo bržčas i ljubljanski Germani! — pač ni treba zagovarjati se proti obskurnemu lističu „Deutsche Stimmen“, sodna obravnavava dokaže, kdo je legal — no, dokazže tudi, kdo je obtožen. Vsaka nadaljnja beseda bi bila torej odveč, ker se s pobalini sploh ne spuščamo v razgovor. Samo toliko bodi še jedenkrat za vselej povedano famoznim Karnijolcem: od ljudi, kateri tako postopajo, kakor zadnjič Karnijolci, v obče ni možno zahlevati viteškega zadoščenja, ne da bi se sam omadeževal; tega načela se morda držati, kdor ima kaj pojma o časti in častnih afrah — cesar pa seveda od Karnijolcev ni pričakovati vzprič zadnjim izkušnjam. (Lojalno bodi pri znano, da je gosp. A. K. izmej te druhali izvzel jednega: g. Galléta). Slednjič opozarjam nadobudne gospode na § 19., katerega se lahko okristijo, če se čutijo prizadetimi! Ta je z naše strani zadnja. Na svidenje, gospodje, pri Filipih!

— (Vrhniška železnica.) Uradna „Wiener Zeitung“ prijavila je naredbo železniškega ministerstva, s katero se je doba za zgradbo železnice iz Ljubljane na Vrhniko podaljšala do dne 1. junija 1899. I.

— („Glasbena Matica“) prosi radi ugodnosti vožnje v interesu vseh izletnikov, da se vsakdor, ki se želi udeležiti nedeljskega izleta prijavi do 24. t. m. 5. ure popoldne pri g. Lozarju.

— (Umrla) je v Gorici gospa Rozina Gabršček roj. Kravanja, soproga g. A. Gabrščeka, lastnika tiskarne in urednika „Soče“.

— (Imenovanja.) Avskultant g. Henrik Lašič je imenovan sodnim pristavom v Tolminu, avskultant g. dr. S. Priora pa sodnim pristavom v Kopru.

— (Nalivi) so v občini Brezovica v Kamniškem okraju samo na mrvu naredili 3000 gld. škode in povrh še raznesli občinski most čez Račno.

— (O tržaških razmerah) prinesla je „Reichswehr“ dne 17. t. m. dober članek, v katerem pravi mej drugim: Trst in tržaško ozemlje sta kar postala poskuševališča za italijanski radikalizem. Kakor je mala naša iredenta, tako daleč sez za njena moč. Njen organ je „Independente“, list za neloyalnost in sorodne interese. List ima komaj 300 naročnikov, a vender gospodari v mestu s svojim surovim tonom in s pomočjo večine občinskega sveta, ki se sramotljivo skriva za njim. Kdor čita „Independente“, opazi komaj, da izhaja list v Avstriji. Posebno žalostne so občinske razmere. Mestni svet je sedaj jako slavnostno navdihnen. Posrečilo se mu je namreč prodreti s predlogom za posojilo, za katero manjka samo še vladino dovoljenje. Kot razlog za to posojilo navajajo veliko in neobhodno potrebo cest, akoravno so bile te ceste celih 20

let neobhodno — potrebne. To posojilo bi znalo spraviti občino na rob propada. Občina je na vse kraje zadolžena. Vkljub letnemu dohodku 3,000.000 goldinarjev vzrasla so pasiva na več nego 4,000.000 goldinarjev, od katerih priznava občinski organ „Piccolo“ 2,760.000 gld. Kaj bo iz tega? Da se prorokovana javna dela ne izvrši. Pravi razlog za posojilo je, da hoče občina zadostiti pritisajočim upnikom, da se more vzdržati še 4 ali 5 let. Potem bomo pri kraju. Župan, kateremu se je strašno mudilo, trdi, da se pokrije primankljaj z drugimi dohodki in sicer z istimi dohodki, kateri dosedaj niso zadostovali, da bi pokrivali dosedanje dolgove. Ti dolgori nastali so, to naj bode mimogrede omenjeno, v prvi vrsti radi izdatkov za volilno agitacijo in podpiranje stranke. Prebivalstvo ne more storiti ničesar, ker ne pride radi našega zastarelega volilnega reda niti do tega, da bi oddalo svoj glas, a občinski svet niti ne misli na izpremembo volilnega reda. Tržaško mesto je danes že na zadnjem koncu. Občinski davki so postali že nezgodni in pri tem nima mesto ne tržič, ne šolskih poslopij, ne vode. Zdravstveni odnosi so prežalostni, umrljivost v mestu je velika, ker je zrak pokvarjen, voda slaba in živiljenki pogoji skozi in skozi borni. 10 do 12letni dečki valjajo se po prodajalnicah in skladiščih, ker se občina ravno tako malo briga za šolske postave kakor za izvrševanje obrtnih predpisov.

— (Razmere pri tržaškem poštnem ravnateljstvu.) Na našo notico, posneto po „Naši Slogi“, smo prejeli naslednji dopis: Cenjenemu uredništvu „Slovenskega Naroda“ v Ljubljani. Oziroma na vsebino članka, objavljenega v št. 136 cenjenega Vašega lista od 18. rožnika 1898 z napisom „Škandalozne razmere pri tržaškem poštnem ravnateljstvu“, zahteva c. kr. poštno in brzjavno ravnateljstvo v smislu § 19. tiskovnega zakona od 17. grudna 1862 d. z. št. 6, da vsprijmete v prihodnjo številko lista sledeči popravek: Ni res, da je c. kr. poštno in brzjavno ravnateljstvo v svojem poročilu izza meseca rožnika 1. l. c. kr. trgovinskega ministerstvu predlagalo imenovanje dveh višjih preglednikov, ne da bi bili dotični mesti preje razpisani bili. Pač pa je res, da se je zgodilo to izjemoma le glede jednega omenjenih mest (prometnega vodje pri telefonu v Trstu) in sicer ozirom na posebne potrebe tega službenega mesta in na odlično usposobljenost dotičnega uradnika, ki opravlja to službo že leta sem, dočim se je glede drugega mesta predlagal razpis natečaja, na kar je visoko c. kr. trgovinsko ministerstvo res razpisalo obe mesti. Absolutno neresnično je, da se je potem o priliki predlaganja prosilcev za dotični dve mesti prošnja nekega kompetente od c. kr. poštnega in brzjavnega ravnateljstva pridržala ali da bi se morda pomotoma ne bila odpislala ministerstvu; res pa je, da se je vseh 21 prošenj pravočasno in pravilno predložilo in da so iste tudi došle, kamor so bile namenjene; kakor je tudi res, da se je celo prošnja več mesecev prekasno uložena poročilu priložila in v istem omenjala, dasi c. kr. poštno in brzjavno ravnateljstvo tega ni bilo niti dolžno storiti. Radi tega je tudi povsem neresnično, da se je predlog glede imenovanja zavrnil in da je bilo c. kr. poštnemu in brzjavnemu ravnateljstvu naloženo, vse prošnje na Dunaj predložiti. V očigled tem uradno dokazanim dejstvom ovrženi so popolnoma vsi gorenji, na neresničnih premisah sloneči samovoljni zaključki. V Trstu, dne 21. rožnika 1898. Od c. kr. poštnega in brzjavnega ravnateljstva. C. kr. dvorni svetnik: Pokorný.

* (Črnogorski knez) je dobil na carjev ukaz od ruskega vojnega oskrbištva nov dar. Knezovemu adjutantu polkovniku Gjurkoviću, kateri je sedaj v Petrogradu, je sporocilo glavno oskrbištvo rdečega križa, da je sklenilo vojno oskrbištvo oskrbičem črnogorsko armado s sanitetnim oddelkom ter vsem, kar potrebuje bolnica. Stroške pokrije oskrbištvo iz fonda prispevkov za balkanske Slovane, kateri iznasa 72.000 rubljev.

* (Afera princezinje Lujize Koburške.) Denarne zadeve princzinje Lujize so deloma urejene. Njen soprog, princ Filip je menice, iznašajoče 575.000 gld. s ponarejenim podpisom prestolonaslednice v dove Štefanije, poplačal. Ponarejalec menic je baje princesin ljubimac Matačič, kateri se je v aferi princesinje Lujize velikokrat imenoval. Ona sama ni o tem „ničesar vedela“. Matačič pojde torek v zapor, „nedolžna“ princesinja pa si poišče lahko novega ljubimca, ki ji skrbi za denar!

* (Požigalka.) Iz Freudenthalu v Sleziji počačajo: Prebivalci mesta Beniš so že od marca t. l.

neprestano v strahu, ker se ponavljajo požari vsak hip. Sedaj gori tu, sedaj tam, ne da bi mogli najti hudobnega požigalca. 15. t. m. je gorelo kar na dveh krajih v isti noči. Takrat pa se je posrečilo orožništvu založiti požigalko: 11letno Avgusto Skoland, ki je priznala, da je res zažigala. Skoland je zanemarjen otrok, brez omike.

* (Igralke — milijonarke) Znane igralke, katere so si pridobile s svojim igranjem ogromno denarja, so mis Crabtree, Mitchell in Davenport. Prva je najbogatejša, ona premore več milijonov. Druga je tako lepa in tudi izborna igralka; te dve lastnosti sta jih prinesli obilo premoženja. Davenport, posebno predstavljalka Sardouovih dram, je imela od njih mnogo večjo gmotno korist nego pi-satelj sam.

* (Kamenje je jedel.) V Boglascu je stavljal 35letni Italijan, Emanuel Capelli, da pojde nekoliko kil kamenja, ako se mu da za vsaki kos en soldo, t. j. $2\frac{1}{2}$ novč. Capelli je vprič vprvič tovaršev začel jesti kamenčke. Ko je požrl kilogram drobnih kamenčkov, mu niso dovolili prijatelji, da je še naprej, in Capelli je spredel dobček stave. Isto noč so ga našli ležečega doma na tleh v krču. Pripeljali so ga v bolnišnico, kjer so ga zdravniki osvobodili kamenja. Ko je ozdravil, je pripovedoval zdravnikom, da je pojel že večkrat več ko 3 kile kamna, ne da bi čutil kak krč v želodcu.

* (Nenavadna poroka) V New-Yorku se je nedavno poročil neki Charles Merten z gospodčno Jenny Gilmorevo. Ta poroka je vzbudila veliko pozornost, ker je imela pri njej glavno ulogo elektrika. Svatje so se pripeljali v električnih vozeh, orglje je gonila električna moč, električni fonograf je pel svatovsko pesem iz "Lohengrina", in svatovski obed je bil skuhan v električni kuhinji. — Nekateri menijo, da bo tej električni poroki sledila z električno naglostjo — ločitev.

Darila:

Uredništvo našega lista so poslali:
Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gosp. K. Rosman, občlanjujoč žaljenje g. J. Kraigerja, 20 krov. — Seršenovo omizje v Ljutomeru na spomin nesankcijonirane postave o okrajnih zastopih* (po g. dr. Fr. Rosini) 14 krov. — Gdč. Helena Baudetova v Ljubljani mesto venca umrli gospoj Marjeti Galé-tovi 10 krov. — Udeleženci sobotnega "simpozija" pri Ferlincu deset starih drahem, to je 9 krov 60 vin. — Vesela družba v Rakeku 2 krov. — Neimenovan na Rakeku 1 krov. (Dostavek o dveh gospicah, ki sta se na korist družbi odkrili (?)) menj veselo družbo na Rožniku, nam je nerazumljiv). — Robina Vrančič 5 krov mesto venca na krsto gospe Marjete Galé. — Skupaj 61 krov 60 vin. — Živeli rodoljubni darovalci in darovalke in njih nasledniki!

Knjizevnost.

— "Nova nata" ima v 4. in 5. zvezku tole vsebino: Smrt jaše, Aleksandro. Gazela (I. II.), Zor. Biser pesemca, Velimir. Pobožno si, B. Potočan. Idila, Afanazij. Pošta, Feodor Sokol. Tiho šumijo valovi, Aleksandrov. Apel, V. J. Isajlović. Biserne (I. II. III. IV.), J. Grgačev. Notturno, Jandrin. Pod trešnjom, B. Javorov. Iz drame "Poluljudi" (Čin II.), Branislav Vinkov. Idila, V. Furjan. Nebo i pakao, Alpha. Vizije (III.), Afanazij. Janko Leskovar, M. Hajev. Nešto iz narodne astronomije, S. Montesquieu, M. K. Pjesnik-publicista, Našič. Nova hipoteza o kometnim revnjima, Thales. Literarna kronika. (Knjige "Matica Hrvatska": Njemačka književnost; Vrieme. — Zapreka. — Slovenska književnica. — Pod jarhom. — Lira planinskoga Hrvata.) Kazilišna kronika. (Na plitvička jezera) — Cvijeta. — Prva hiša. — Stričeva oporuka. — Povratak. — Prelom. — Model. — Ljubavniči. — Hrv. dram. škola. — Roditeljski griješi. — Pabirci. (Eriedrich Nietzsche. — Francis Bacon Verulam. — Anatole France.) Praznici. Od uredništva. — Ta prav dobr zbornik slov. dijaštu toplo priporočamo.

Telefonična in brzojavna poročila.

Dunaj 22. junija. Iz najzačasnejšega vira čujem, da je ministerstvo že sklenilo, katere nujne predloge uveljavlja s § 14. Vlada je poskrbelo, da bo možno likvidirati tudi tiste svote, katere je postavila v investicijski budget. Iz istega vira čujem, da hoče vlada tudi izvršiti regulacijo uradniških plač, čeprav parlament ni še dovolil za to potrebnega posojila.

Dunaj 22. junija. "Wiener Zeitung" prijavlja imenovanje dvornega svetnika pri nižjeavstrijskem namestništvu Bernda sekcijskim šefom v načinem ministerstvu. Bernd je nemškobilateralen birokrat ter prevzame referat o cerkvenih zadevah.

Dunaj 22. junija. Nemško in madjarsko časopisje se je našlo v sovraštvu proti Slovnom. Vsi nemški in madjarski časopisi napa-dajo Prago in slovanske slavnosti ter njih ude-

ležnike. Mej drugimi se odlikuje tudi oficijozni "Fremdenblatt", kateri napada zlasti generala Komarova in prorokuje za slučaj svetovne vojne, da bodo nje prve žrtve tisti, ki jo skušajo provzročiti.

Dunaj 22. junija. Veliko senzacijo obuja napitnica, katero je cesar izrekel v Brucku. Ceser je napil dobremu razmerju mej prebivalstvom in vojaštvom. Trdi se, da je bila na pitnica očitno naperjena proti Gradcu.

Dunaj 22. junija. Volilci v Hernalsu so pozvali obč. svet. Purschta, naj tekom 24 ur odloži svoj mandat.

Dunaj 22. junija. Oficijozno glasilo ministerstva zunanjih del, "Fremdenblatt" prijavlja danes izredno vehementen članek proti "Glasu Črnogorca", uradnemu glasilu črnogorske vlade. "Fremdenblatt" očita črno gorskemu listu "nesramne insinuacije", kateri si je dovolil proti avstrijski vladi s tem, da je nekaterim časnikarskim člankom pripisal oficijozen značaj in jih imenoval "perfidne provokacije". "Fremdenblatt" pravi, da na to sicer ni vredno odgovarjati, da pa mora vendar pro testovati proti takim napadom oficjalnega lista. Črna gora — pravi "Fremdenblatt" — je že mnogokrat apelovala na dobrohotnost Avstro-Ogerske in je dolžna za marsikaj hvalo. Črno gorsku ni sedaj samo pokazala svojo nevra ležnost, ampak je tudi poskrbela, da v prihodnje ne postane več deležna avstrijskih dobrat. Niben politik zdrave pameti ne bo avstrijski vladi očital, da inspirira polemiko proti državi takega pomena, kakor je Črna gora, toliko manj pa si sme sledoja dovoliti žaljivo in robato polemiko.

Dunaj 22. junija. "Wiener Zeitung" javlja, da je vlsda v Nikšiću izhajajočemu črno gorskemu listu "Nevesinje" vzela poštni debit.

London 22. junija. General Shafter se je z ameriško armado pripeljal na 50 ladjah pred Santjago. Shafter in admiral Sampson sta šla dne 20 t. m. na kopno in sta se tam dogovarjala z vodjo ustašev, Garcio, ki ima 9000 ustašev na razpolaganje.

London 22 junija. Filipinski ustaši so proklamirali neodvisnost Filipin in izvolili predsednikom republike svojega vodjo Agui naldia. 30 milj na severu od Manile so ustaši ujeli brigado generala Monteza. Ko so bili padli vsi častniki, se je 600 vojakov ustašem udalo.

London 22. junija. "World" poroča, da je kubanski vojak Savelli poskusil zavratno ustreliti maršala Blanca. Savelli so aretirali.

Geneno domače zdravilo. Za uravnavo in obratite dobrega prebavljenja se priporoča raba mnogo desetletj dobroznanega, pristnega "Moll-ovega Seidlitz-praška", ki se dobi za nizko ceno in kateri upriva najbolj trajno na vse težkote prebavljenja. Originalna skatljica 1 gld. a. v. Po poštnem povzetju razpošilja ta prašek vsak dan lekar A. MOLL, o. in kr. dvorni zalogatelj na DUNAJU, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrecno zahtevati MOLL-ov preparat, zaznamovan z varnostno znamko in podpisom. Manj kot 2 skatljice se ne pošilje naravnost.

100.000 krov in štirikrat 25.000 krov so glavni dobitki velike jubilejne razstavne loterije, ki se izplačajo v gotovini z odbitkom le 20%. Svoje častite čitatelje opozarjam, da se vrši prvo žrebanje nepreklicno dne 25. junija 1898.

Umrli so v Ljubljani:

Dne 19. junija: Marija Sedlar, čevljarjeva žena, 64 let, Stari trg št. 13, ostarelost.

Dne 20. junija: France Flander, mizarski mojster, 51 let, Marija Terezije cesta št. 26, vnetje možgan. — Marjeta Galle, zasebnica, 72 let, Prečne ulice št. 7, rak na jetrih.

V deželnih bolnicah:

Dne 16. junija: Ivan Koželj, gostač, 68 let, vnetje prsne mrene.

Dne 17. junija: Andrej Bergant, dñinar, 65 let, vnetje ledvic. — Martin Debevc, dñinar, 43 let, mrtvoud.

Dne 19. junija: Matevž Jenko, delavec, 43 let, pljučnica.

Tržne cene v Ljubljani

dne 22. junija 1898.

	gl. kr.		gl. kr.
Pšenica, htl.	12 50	Šep, povojen, kgr. .	70
Rž, ...	9 50	Surovo maslo, ...	85
Ječmen, ...	7 50	Jajce, jedno	02
Oves, ...	8 50	Mleko, liter	10
Ajda, ...	10 20	Goveje meso, kgr. .	64
Proso, ...	7 50	Telećeje	60
Koruza, ...	6 80	Svinjsko	70
Krompir, ...	4 50	Kostrunovo	36
Leča, ...	13	Pisanec	35
Grah, ...	12	Golob	18
Fizol, ...	12	Seno, 100 kilo	170
Maslo, kgr.	90	Slama, ...	150
Mast, ...	72	Drva trda, 4 metr. .	620
Šep, frišen, ...	66	mehka, 4	420

Meteorološko poročilo.

Višina nad morjem 306,2 m.

čas	opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura	Vetrovi	Nebo	Padavini v mm
21.	9. zvečer	735,8	20,2	sl. jug	jasno	
22.	7. zjutraj	735,7	17,5	sl. svzh.	jasno	0,0
"	2. popol.	734,6	26,9	p. m. jzah.	del. obl.	

Srednja včerajšnja temperatura 22,1°, sa 3,7° nad normalom.

Dunajska borza

dne 22. junija 1898.

Skupni državni dolg v notah	101	gld. 55	kr.
Skupni državni dolg v srebru	101	30	
Avtrijska zlata renta	121	40	
Avtrijska kronska renta 4%	101	15	
Ogerska zlata renta 4%	121	—	
Ogerska kronska renta 4%	98	95	
Avstro-egerske bančne delnice	908	—	
Kreditne delnice	360	50	
London vista	119	95	
Nemški drž. bankovci za 100 mark	58	82%	
20 mark	11	74	
20 frankov	9	53	
Italijanski bankovci	44	30	
C. kr. cekini	5	63	

Dne 21. junija 1897.

4% državne srečke iz 1. 1854 po 250 gld.	164	gld. —	kr.
Državne srečke iz 1. 1864 po 100 gld.	193	—	
Dunava reg. srečke 5% po 100 gld.	128	75	
Zemlj. obč. avstr. 4,1/4% zlatti zast. listi	98	60	
Akcije anglo-avstr. banke po 200 gld.	157	50	
Ljubljanske srečke	22	—	
Rudolfove srečke po 10 gld.	27	—	
Kreditne srečke po 100 gld.	201	20	
Tramway-drust. velj. 170 gld. a. v.	518	—	
Papirnatи rubelj	1	26%	

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

Namizno orodje iz kina-srebra
se posojuje.

Ana Ehrfeld
na Sv. Petra cesti št. 43 v Ljubljani.

Za odvetniško pisarno se iščejo:
**koncipijent, solicitator
in pisar**
pod jako ugodnimi pogoji.

Ponudbe upravnosti tega lista pod „Odv.“.

Samo 50 kr. za 4 žrebanja.

Glavni dobitek **100.000 kron**
jedenkrat in 4krat **25.000 kron**

Srečke jubilejske razstave
à 50 kr.

priporoča J. C. MAYER, banka v Ljubljani.

Velika prodaja vina!

Graščinsko lastništvo Dubrova pošta Kra-
pinske Toplice odda najceneje okoli

1000 hektolitrov

belih vin lastnega pridelka od letnikov 1890–1897.
P. n. vinski trgovci in gostilničarji se na to
prodajo posebno opozarjajo s pripombo, da ne uteg-
nejo kmalu zopet imeti prilike, da si nabavijo po
tako nizkih cenah tako dobrih, čistih in nepona-
rejenih vin. — Ako se odvzame najmanj 6 hektol.
se postavi kupljeno vino franko na železniško po-
stajo **Veliko Tergovište**.

Druga pojasnila daje graščinsko lastništvo
Dubrova, pošta Krapinske Toplice, Hrvatska.

Za 350 gld. proda se
dobro ohranjen

Landauer.

Natančneje se poizvē na Rimski centi
št. 11 v Ljubljani.

(953–2)

Prodaja hiše.

Podpisane naznanjam, da budem prodal **hiše**
po **očitni dražbi**, katera se bo vršila **dne**
25. junija t. l. Hiša je cenjena na 2000 gld.,
pri njej je tudi hlev, kozole in vrt ter je pripravna
za kako trgovino, ker je ravno v sredi vasi.

Franc Slabe v Dolenjem Logatci h. št. 7.

Razpis službe.

V zmislu §§ 7. in 12. postave z dnē 23. junija 1892, dež. zak. št. 35,
razpisuje podpisani odbor

mesto okrožnega zdravnika

za zdravstveno okrožje ljubensko, katero se sklada iz občin Ljubno, Luče in
Solčava (Spodnje Štajersko) z letno plačo 800 gld.

Prosilci za to mesto vložijo naj svoje, z dokazi avstrijskega državljan-
stva, opravičenja v Avstriji izvrševali zdravniško prakso, njih pravnosti in
znanja slovenškega in nemškega jezika opremljene prošnje pri podpisanim
odboru do **20. julija 1898.**

Odbor zdravstvenega okrožja Ljubno

dnē 18. junija 1898.

Načelnik: Franc Kolenc I. r.

Vsaka deseta srečka dobi.

Loterija jubilejske umetniške razstave.

300.000 srešk. Dunaj 1898. 30.000 dobitkov.
Žrebanje bode na Dunaju gotovo dnē 12. julija 1898.

Glavni dobitki kron

20000, 10000, 8000, 6000

i. t. d. vr.

Srečke po 50 kr., 10 srečk po 5 gld., poštnina in zaznamek
dubitkov 10 kr.

(861–9)

priporoča in razpošilja tudi proti povzetji znesku

loterijska pisarna zadruge tvarjajočih umetnikov dunajskih

Dunaj, Künstlerhaus, I., Lothringerstr. 9.

Kupon in pisemske znamke se vzprejemajo v plačilo.

Na 10 srečk z zaporednimi številkami pripare dobitek.

Zaloge biciklov!
+ BRENNABOR +

Najboljše vrste kolesa
tu- in inozemskih tovarn (Peugeot, Brennabor, Liglet Cycle „American“ in dr.) priporočata
podpisanca
po kolikor mogoče nizkih cenah.
Vsa v to stroko spadajoča popravila se
bodo točno, solidno in po ceni izvrševala.
Cenike razpošiljava na zahtevo.
Z velespostovanjem (309–19)

Bohinec & Majcen
Dunajska cesta št. 5.
Istotam tudi mehanična delavnica.
Naš zastopnik v Rudolfovem je g. J. Medved.

V najlegantnejši opremi z umetniško prilogo iz-
haja:

„MLADOST“.

Smotra za moderno književnost in umetnost.
Sodelujejo prvaki hravtske, slovenske in srbske književnosti.
Cena za četrto leto 2 gld. Za dijake 1 gld. 25 kr.
(8) Posamezne številke 40 kr.
Naročbe vzprejemajo vse knjigarne, poštni uradi in
Uprava: Wien, IX., Türkenstrasse 23, II., 2, 19.
Prva številka vsakemu na ogled.

Zdavna preiskušeno
prije žaledenim kolenim.

Štajerska deželna slatina
Tempeljski vrelec
in Styria - vrele.

Vedno sveža, najpopolnejša napolnitve v novozgr-
jenem napolnilnem rovu z direktnim pritokom od vrele.
Dobi se: Pri slatinski upravi v Rogatu-Slatina, v vseh trgovinah z mi-
neralnimi vodami, v renomiranih specerijskih in drogerijskih prodajalnah
(888–5) in lekarnah, kakor tudi v deželni hiši v Gradcu.

THE GRESHAM,
zavarovalno društvo za življenje v Londonu.
Filijsa za Asri je: Dunaj, I., Giselastrasse 1
Filijala za Ogersko: Pešta, Franz-Josefsplatz
st. 1, v hiši društva. st. 5 in 6, v hiši društva.

Društvena aktiva dnē 31. decembra 1896 . . . . . kron 157,805.340—
Letni dohodki na premijah in obrestih dnē 31. decembra 1896 . . . . . 28,670.916—
Izplačitve zavarovalnih in rent in zakupnin itd. za obstanka dru-
štva (1848) . . . . . 339,497.900—
Mej letom 1896 je društvo izpostavilo 8654 polic z glavnico . . . . . 80,577.950—
Prospekti in tarife, na podlagi katerih izdaja družba police, kakor tudi obrazce za
predloge, daje brezplačno

glavna agentura v Ljubljani, vila nasproti „Narodnemu domu“
pri Gvidonu Zeschko-tu. (1463–8)

Koncesijoniran po vis. c. kr. ministerstu z odredbo z dnē 7. maja 1894, št. 5373.

Severno-nemški Lloyd

v Bremenu.

Brezopariške vožnje v Newyork:
Iz Bremena ob torkih in sobotah.
Iz Southamptona ozir. Cher-
bourg ob sredah in nedeljah.
Iz Genove oziroma Neapolja
via Gibraltar 2-krat mesečno.

Bremen-Istočna Azija.
V Kino.

Bremen - Avstralija.
V Adelaide, Melbourne, Sydney.
(325–24)

Bremen - Juž. Amerika.
V Montevideo.

Buenos Aires.

V Japan.

Najboljša in najcenejša
potovalna prilika.

Generalno ravnateljstvo v Ljubljani:
Edward Tavčar.

Spreten dečko, 15 let star, modan, želi vstopiti v službo kot učenec

učenec

v kaki prodajalni ali tiskarni, ali pri kakem ključnicišču ali mizarju.
(939—3)

Ponudbe vzprejemajo upravnštvo „Slov. Naroda“.

Pozor! Novi, fini, dobri svinčniki

„Družbe sv. Cirila in Metoda“.

Z načelom, da kar se zalaga pod imenom dične naše družbe — mora biti najboljša kakovost, da se obdrži in ostane v trajni rabi, založil sem s privoljenjem slavnega vodstva nove, fine svinčnike v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“, izdelane od prve svetovne firme te stroke: L. C. Hardtmuth na Dunaju.

Da se udomačijo ti novi, edino dobri svinčniki v vsaki narodni hiši, po pisarnah in šolah in da se moje dobro blago ne zamenja s kakimi slabimi izdelki, izdanimi na ime družbe.

zahtevajte, kupujte in v lastno korist rabite le svinčnike, ki imajo poleg družbenega imena utisnjeno tudi tovarniško znamko

L. C. Hardtmuth.

Moje blago je prima-blago. Le k prima-blagu pružitne firma L. C. Hardtmuth svojo znamko.

Cena svinčnikom je po 1, 2, 3, 4 in 7 kr. kos; v dvanajsticah ceneje, prekupovalcem rabat. Zalaga in prodaja

Ivan Bonač

trgovina s papirjem in šolskimi potrebščinami v Ljubljani. Založnik priznano najlepših slovenskih razglednih dopisnic v korist „Družbe sv. Cirila in Metoda“ s podobo nje prvomestnika veleč gosp. Toma Zupana.

Cena za kos 5 kr., 100 kosov 4 gld. franko.

Preveznam naročila za izdelevanje razglednih dopisnic v eni ali več barvah. Prosim, da se mi iz vseh krajev slovenske zemlje, kjer še nimam zveze, pošlje po 10 razglednih dopisnic proti takojšnji odškodnosti.

Kavarna Valvazor.

P. n. občinstvu s tem najljudnejše naznanjam, da sem poleg svojih kavarniških prostorov ob vodi na Sv. Petra nasipu odprl

brezplašen, električno razsvetljen vrt nekako (958—2)

Benetke v Ljubljani.

Vrt ima lep razgled, je brez prahu in senčnat ter je posebno pripravljen za vrčče letenske popoludnove in večere kot prijetno krepčališče.

Vsak dan svež sladoled.

Točijo se raznovrstna piva v steklenicah, kava in fini likerji.

Na mnogobrojen obisk vabi najljudnejše

A. Stupan, kavarnar.

Učenec

14 let star, slovenskega in nemškega jezika zmožen, ki ima veselje do kupuje, bi rad vstopil v prodajalnico s špecerijskim ali mešanim blagom.

Ponudbe na upravnštvo „Slovenskega Naroda“ pod F. S. (965—2)

Dva kovaška pomočnika

in jednega vajence takoj vzprejme

Valentin Urbančič (971—2)

kovaški mojster, Dolenjska cesta štev. 2

Lepo stanovanje

s tremi sobami, s pritiklinami in vrtom se da takoj ali pa s l. avgustom t. l. v najem v novo-zgrajeni hiši ob Gruberjevi (Kuhnovi) cesti, tik brambovske vojašnice. — Več se pozivé istotam.

(950—3)

Za spomlad in stavbno dobo!

Vse kar treba pri kmetijstvu, popravljanju in zidanju hiš.

Orala, brane, lopate, motike, krampe, vile, vsakovrstne žage, pile, lonci (železoliti in ploščevinasti), nagrobni križi, različna mizarska, tesarska, ključavničarska, kovaška in usmijarska orodja. Štedilniki, peci, kovanje in valjano želeno, vsakovrstno kulinjsko orodje, kovanja za okna, vrata in cele hiše. Železniške šine za oboke,

Zaradi opustitve trgovine
oblastveno dovoljena (603—28)

popolna razprodaja
vsakovrstne železnine

po tovarniških cenah. ►
Najlepša prilika gosp. trgovcem vsakovrstno železnišno najceneje si naročiti.

Andr. Druškovič
železarija, Mestni trg št. 9/10.

cement, štorje za strepe, dratence in draž, vsakovrstne tehnice, vsakovrstna ploščevina: mesingasta, pakfonasta, bakrena, etnikasta, bela in črna in počinkana. Trombe za vodo in guojnico; svetilke za vozove; različna kovanja za kote. Ključalnice, mesingaste ključke, pante in zapake, pletenje omare in pipe za pivo itd. itd.

J. C. Mayer-ja baraka na Kongresnem trgu v Ljubljani

z vsemi v njej postavljenimi
policami in pečmi
je na prodaj.

Ogleda se jo lahko vsak dan od 2. do 4. ure popoludne, izvzemši nedelje in praznike.

Pismene in zapečatene ponudbe se vzprejemajo istotam do dné
15. julija t. l.

V Ljubljani, dné 25. maja 1898.